

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/19902
GK: 167

TSayı : 56020453/2013-610.01-369/2859/5499
Konu : Yazılı soru önergesi

11. / 09 / 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 03/04/2013 tarihli ve 43452547-120.00-116498 sayılı yazı,
b) 22/04/2013 tarihli ve 1686/3417 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal tarafından Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/19902 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2013-610.01-369/3060/5826
Konu : Yazılı soru önergesi

11 / 09 / 2013

Sayın Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/19902 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

"Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı; "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği; genelge gönderemeyeceği; tavsiye ve telkinde bulunamayacağı;

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

"Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasına göre, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı; "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturmada halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği;

"Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar" kenar başlıklı 172. maddesinin birinci fıkrasında, soruşturma evresi sonunda, kamu davasının açılması için yeterli şüphe oluşturacak delil elde edilememesi veya kovuşturma olanağının bulunmaması hâllerinde Cumhuriyet savcısının kovuşturmaya yer olmadığına karar vereceği; "Cumhuriyet savcısının kararına itiraz" kenar başlıklı 173. maddesinin birinci fıkrasında, suçtan zarar görenin, kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde, bu kararı veren Cumhuriyet savcısının yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesine en yakın ağır ceza mahkemesine itiraz edebileceği; dördüncü fıkrasında, mahkeme istemi yerinde bulursa Cumhuriyet savcısının iddianame düzenleyerek mahkemeye vereceği;

"Kanun yararına bozma" kenar başlıklı 309. maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında ise, hâkim veya mahkeme tarafından verilen ve istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeksizin kesinleşen karar veya hükümde hukuka aykırılık bulunduğunu öğrenen Adalet Bakanlığının, o karar veya hükmün Yargıtayca bozulması istemini, yasal

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

nedenlerini belirterek Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı olarak bildireceği; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının, bu nedenleri aynen yazarak karar veya hükmün bozulması istemini içeren yazısını Yargıtayın ilgili ceza dairesine vereceği; Yargıtayın ceza dairesi ileri sürülen nedenleri yerinde görürse, karar veya hükmü kanun yararına bozacağı,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Adli soruşturmaların başlatılması, yürütülmesi ve kamu davasının açılmasıyla ilgili işlemlerde bütün yetki ve sorumluluk Cumhuriyet savcılıklarına, kamu davalarının yürütülüp sonuçlandırılmasıyla ilgili işlemlerdeki yetki ve sorumluluk ise bağımsız mahkemelere ait olup, Bakanlığımız veya herhangi bir makam, organ, merci veya kişi tarafından müdahalede bulunulması söz konusu değildir.

Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız mahkemelerce verilen kararların olağan yargısal denetimi ise muhakeme usulüne ilişkin kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte, hâkim veya mahkeme tarafından verilip temyiz incelemesinden geçmeksizin kesinleşen ancak bir hukuka aykırılık içeren karar veya hükümlerin Yargıtayca bozulması taleplerini, yasal gerekçeleriyle birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına bildirme görev ve yetkisi Bakanlığımıza verilmiştir.

II- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

Soru önergesinde bahsi geçen kişiler hakkında Üsküdar Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma neticesinde kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiği; itiraz üzerine Kadıköy 3. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından itirazın kabulü ile bu kararın kaldırıldığı ve mahkemesine kamu davası açıldığı; sanıklar vekilinin Kadıköy 3. Ağır Ceza Mahkemesince verilen ve niteliği itibarıyla kesin olan, kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın kaldırılmasına ilişkin karara karşı kanun yararına bozma ihbarında bulunduğu; bunun üzerine 02/06/2011 tarihinde kanun yararına bozma yoluna gidilen dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği; Üsküdar Cumhuriyet Başsavcılığının "kovuşturmaya yer olmadığına dair karar"ının kaldırılmasına ilişkin Kadıköy 3. Ağır Ceza Mahkemesi kararının Yargıtay 15. Ceza Dairesinin 14/02/2012 tarihli ilamıyla bozulmasına karar verildiği;

Bozma kararı üzerine Üsküdar 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 24/04/2012 tarihli Kararıyla sanıklar hakkında usulüne uygun olarak düzenlenmiş bir iddianame bulunmadığı ve dolayısıyla dava şartının gerçekleşmediği gerekçesiyle kamu davasının düşmesine karar verildiği; bu karara karşı katılanın temyiz başvurusunu müteakip dosyanın 25/04/2012 tarihinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği ve temyiz sürecinin hâlen devam ettiği,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan